

Xapandina mirinê

Gulnar

Nexweştirîn tişt di jiyane de mirin e. Hinek cara demê ez hizra mirinê dikem, xem min dûrpêç dikin. Şînatîya esmanê sahî dibê reşewrêk zuha, ji çavên min pizrokên êşê dibarin. Tinê ji ber mirin fenabûn e û rêya bêwexer e.

Girî û rondikên ser mirinê dibarin, li çi dever û deman, cihê xwe nagirin. Mûzîka nehênî di guhê min de akincî ye, ew dengê di koşa tirsê de, ez dixwastim, şehiyana mirinê dest û tiliyên min bi xwehdana toqînê hena kirin, lertzandim, şekrokên xêrê li vir û wir, ew zarok mijûl nekir, ji bîrve nebir li zarên mirinê digeriya.

Rojek ji rojên buharê bû, çiya nêzîkê me bûn, darên kaja her wext wî demî, kesik bûn, hemî zemîn kesik bibû, gul sor û mor, zer bûn, duniya gerim bû, xweş bû, ken û yariyên me bi ser

kolanê diketin. Kêf kêfa me bû, bîrs û tihîn li bîra me nema bû, tenê stran û yariyên keçîka, em, mijûl dikirîn. Li serê kolanê gorepanek berfireh, cihê tepana koran bû. Me ji dûr carnar, lê dinerî, lê zû me ewerên xwe lê diguhartin, ji ber me dixwast carna tepanê bikeyn, belê şerimê, em paş ve dibirîn. Her çende wan jî digot yariya tepê neya kiçan e.

Roj, berev avabûnê çû, ez ji yariya westyam, min xatir ji hevala xwe xwast û qesta mal kir. Niquskên xewê çavên min kore kir bûn. Piştî demek kort, dengê qêjiya ser mihelê ket,

dayik û xweşkên min qesta derve kiribûn û min jî da dûw wan, belê min nezanî çi çêbûbû, heta çavê min bi deyika hevala min ket, ku destên xwe bi serê xwe de tînit xwar û gazî dikir :

“hawar e, haware, keca min ji

destêt min ço, di nav wê xirecirêde, li tombêlekê siyar bû û ço.

Xweşka min ya mezin, destê min girt û ez birim jor.

-Were binive xewa te ya têt.

Min jê pirsî: -Çima Dayika Çinarê digirî?.

-“keça wê ya mezin, nesax e.

Baş bû hevala min nebû! Min gotê: -Ew dê dermana bixwet, dê çêbît. Ez û Çinar ji dermana hez nakeyn.

Ez birim ser ciha û nivandim. Beriya dixew ve biçim, min gotê: -Tu zanî evro, ez gelek ya westayme

Çi caran min û Çinarê hinde yarî nekirîne û di gel gotina xwe, di xew ve çûm.

Nêzikî nivro bû, dema ez ji xew rabûbûm, qesta hewşê kiribû, dergehê vekirî bû. Ez derketim û min qesta mala hevala xwe kir, du mala ser mala me de, li alê din yê kolanê. Dergehê wan jî vekirî bû, jinik dihatin û diçûn, çavên wan ji rondikan pîrbûn, difnên wan yêt sor bûn, ez matmayî mam, min bihîst jinkek dibêjê: - Dayê eve hevala wê bû.

Tirsê dilê min girt. Min newêriya biçim jor. Ez mam wekî êxsîra min nezanî çi bela vê malê ye.

Xwişka min ji mala wan derket. Herê, eve tu kengî rabuyî?

-Noke ez hatim.

Destê min girt û ez birim mal, têt da min, ez gelek ya bîrsîbûm, min şîv nexwar bû.

Min gote xweşka xwe: - Tu zanî ez rojekê zadî nexwim dê bimirim.

Ma tu dizanî mirin çî ye?

Niza ez mam, ji nû ve min hizra xwe kir, erê dîsan mirin çî ye, ma ne nivistine?

Belê xwişka min rengê xwe guhorî.

dengê hevala xweşka min hat gazî dikir werin ji zîyareta hatin.

xweşka min zû qesta dergehî kir û gote min: - Tu nehê ber mal, dernekeve xirabe bo te.

Ez gelek ya guhdar bûm, belê ez hincara dûf tiştî diçûm, belkî ez bi çavên xwe tişteki bibînim.

Ji ber kes çî bo min nabêjê, tinê dizanin bêjin hêj tu ya biçûkî.

Min ji xwe pirsîyar kir: -ziyaret çine?

Kî dê bêjite min, ez derketim berderezînka xanî rawestyam û çavê min ma li qelebalixa ber derê mala Çinarê.

Giriya dayika wê bîra min hat,

şeva dî her wekî xwişka wê
tiştekek lê hat, ez dê bêjime
Çinarê,

bila bêt def min xirabe ew di
nav wê firtonê de bimînê. Li
ber dergehî, min gazî kurê
cîrana kir,

ew ji min gelek biçîktir bû: -
Ka here bêje Çinarê bila bête
vêrê.

Çinar ya biriye ziyareta "got û
çû, ev kur çû û li min xwe
nekire xudan.

Jinek ji jor da dihate xwar.
Hay dayê eve jî li ser hevala
xwe acize bû ye. Ez
tênegehiştim, eve behsa kê
diken?

Kalekî got: cihêlên vê gavê
nizanin tombêla pajon û
istihtarê diken, nizanin ruha
xelkê ya li ber rehmanê.

Hevalê di gel got:

- Erê mala te xwe li wê tîfalê
nezivirî jî, kuşt û havête wêrê.
Ji kîsê dayik û bavê xwe çû an
ne?

Her wekî êkî avek tezî bi serê
min de kirî, muyên destên
min rakirin. Min bi xar qesta
mala wan kir.

Ez bi jor ketim, dengê girî û
qêjyên dayika wê bi ser malê
diket. Çavên wê diniqandî
bûn, serê xwe dihejand,

ya digot:

-Weyla kezî zera minê, bejin
ziravê, pa ez serê kê piştî te
şehbikem.

Keca min, te çavên dayika xwe
kore kirin, keca min Çinara
min, te piştî dayika xwe
şikand, dayê.

Di gel dengê wê, hemî bi hev
ra giriyan, giriya kesekî ne
wekî giriya min bû.

Giriya dayika min ne mina
giriya min bû. Rondikên
xemên wê ne yê êşê bûn.

Jinka destên wê dikgirtin bese
Gulîzar te xwe kuşt gunehê
çîçka beheştê ye.

Bihêlin, bo xwe bigrîm, dilê
min yê sotî. Bi wê gotinê, çavê
wê bi min ket,
AXXXXXXXXXX dayê, dê were,
tu di hawara hevala xwe hatî
keca min, Ka tu Çinê? Dayê
hevala te ya hatî ye duf te ra,
keca min.

Rondik mina baranê, xwe ji
çavên min berdanê xwarê, çî
wêneyekî ji nexweşiyê
bêhempa bû.

-Belê her min nezanî ka hevala
min kanî. Were di koşa min
de, bihina Çinara min ya ji te
têt.

Bi peyva wê re, bêhiş ket, av
înan li nav ser û demên wê
kirin.

Dayika min destê min girt û
got here mal, li vir nemîne

dayê. Ez spî bibûm, lêvên min
zer-zuha bûn,

Dayê min çî li Çinarê nekiriye.
Ez zanim keça min, hema van
rojan nehê vêrê.

Çî li Çinar hatiye ? Çilê
nehatiye .

Ji min sil e ? Na keca min na

Piştî sê- çar rojekan ez gelek
xerîbûm, min ji dayika xwe
xwest, ku biçim mala Çinarê,
rondikan xwe ji çavên dayika
min havêt.

Ez dê çim tu pêlî yan na, ez ya
xerîbim. Dayika min, ez,
bersinga xwe ve kirim û pirça
min bi tiliyên xwe şehdkir:

- Keça min Çinar çû behîştê,
mir.

- Na, na, hevala min namirit û
min kire girî, bi kolana ketim,
lê digeriyam, şopên wê li
hemî qulîçkên me yarî lê
dikirin diyar bûn.

Bihna min bi kolanê nehat,
min qesta çiyayî kir, belkî li
serê çiyayî destê min bigehîte
esmanî,

xwe bilind bikem belkî Çinarê
li behîştê bibînim. Demê min
û Çinarê yarî dikirin, me hizir
dikir, ku beheşt ya li esmanî
ye.

Eger em biçîne serê çiyay,
pîçekê xwe bilind bikeyn, dê
behîştê bînîn, belê çî caran

malên me nedihêlan em ji
darên kaja derbas bibîn.

Piştî demek dirêj, ez,
negehiştim nîva rê, ez
zivrandim, min nedixwest
bizivrim heta hevala xwe
nebînim.

Ez razî kirim, ku pêncşemmê,
dê çîne ser ziyareta, ji bo cihê
hevala xwe bibînim.

xweşka min destê min girt û
ez zivrandim.

Ez bi ser dayika min de,
havêtim û got: -Ha keca xwe
bigire, ez bêjim dê ji ber
hevala xwe dîn bît.

Min xwe avête koşa wê,
dayika min ez bi sînga xwe ve
kirim û destên xwe bi serê min
de anî xwar,

Got: Ew mirovê mirin diçine
behîştê, Çinar jî mir û noke ya
li behîştê ye.

- Ma ne tenê mirovên pîr
dimirin? Min ji dayika xwe
pîrsî.

Hêj hêviyek di çavên min de
diçîrsî.

Ez maçî kirim, belê keca min,
bes tombêlê Çinar kuşt.

Min kire qêjî: -Kanî Çinar bêje
min.? Min dayika xwe hêla,
qesta xwişka xwe kir, min
diviya pîrsa dar û bera, erd û
esmana bikem, hevala min bi
kî ve bir, firî çû esmana, yan jî

erdê xwar?

Heta nebixêr pêşsemb hatî, êvareke zû, min kirasê xwe yê pêvazî li xwe kir û du şax li pora xwe kirin, pêlaveke nû min li ber xwe kir, gelekî keyfa min hatibû. Ez ê herim li def Çinarê, carek din, em, dê strana bêjîn û yariya keyn, dê bêjimê, eve kî ye, tu bi senahî ji me dûr kirî.

Di trumbêlê de, hemî digirîn, tenê ez na. Ez gelek şad bûm û gelek pirs ji diya xwe dikirin, belê wekî her car digot:

-Hiş be, bes pisyara bike. Hêj tu ya biçûk î. Kes ne dipeyvî.

Dayika Çinarê û xweşkên wê û dayika min, hemî cilkên reş li ber xwe kir bûn, bêdeng ma bûn.

Min ji pencerê dinêrî. Em di hinek rêka ra diçûn, ko min çû car nedîtibûn. Dema trumbêl rawestiya, em, derketîn.

Min dît erdekî mezin û berfireh kete ber çavên min, hemî komên axê û hindêk wekî odeyên biçûk, belê, çî xanî li wir min nedîtîn.

Wextê em ji wî erdê mezin derbas bûyn. Min gelek xelk dîtîn, rûniştî digirîn, zelamekî quran bi dengê bilind dixwend.

Hinekan li ser wan komên axê dikir girî. Min dîsan pirsî: -

Çima eve diken girî eve çî komên axê ne.

Min bersiv ji kesekî wernegirt. Li mal gelek caran babê min quran dixwand, lê kesî nedikir girî.

Min diviya bizanim çima ev mirov digirîn.

Li vir û wir şekrok û çiklêtên xêrê belav dikirin. Min jî destên xwe tijî kirin, ji xwe re got: - Eve bo min û hevala min in.

Em dûr ketin, hemî, li cihekî rawestiyan, dayika hevala min xwe havêt ser axê û giriya, xwişkên wê jî kirine girî.

Min ebayê dayika xwe kêşa û bi çavên şikestî lê nêrî, ewê jî kire girî û got eve gora Çinê ye, ya li bin vê axê ye.

Bo çî we kiriye bin axê? Bo çî.., êdî ez jî wekî wan girîm.

Wênîyê dayik û xwişkên wê, ji roja behiyê hate ber çavên min, ez giryam, hemî bi min ve man,

ez girtim, belê ji destên wan, min xwe avêt û ji wan dûr ketim, tirsiyam.

Hindek qêrîyên din, ez rawestandim. Komêka mirovan vecemiya bûn, min baş li wan nêrî,

tişteke dît, ku çu car nikarim ji bîr bikem, kûrek ya mezin,

xelkî dane ser axê wekî
mirovekî, bi pateyeke spî
alandî.

paşî du zelaman ax bi ser
dakirin û yê li dor hemi
digriyan.

Min ji fikir girî û rondik sê rêzî
dihatî xwar, min bi zendikên
xwe vemaliştin, çavên min bi
şekrokên di nav tiblên min de
ket.

Min ew şekrok û çiklêt zû di
gel axa herdu zelamande
havêt, belkî yê mirî bigehîne
hevala min.

Ez, êdî nema dişêm yariyan di
gel bikem, bistirim, nema çi
carên din dibînim.

Li cihê xwe rûniştim û
giriya, ne mina zarokê
heftsalî belkî mîna dê û bav û
xwişkên wê,

wekî hemî mezinan yên bu wê
kirîne girî.

Li mal, pişt dîwarî ketim, me
baxçekî biçûk hebû. Ez ji axê
sil bûm, ji ber hevala min ji def
min bir bû.

Kîn û vîna min bo axê têkel
bûn, min nedizanî çibikem.

Heroj, demê yariya, min ax bi
destên xwe diquta, paşê serê
xwe deyna ser singa wê û fikir
girî.

Êvariyekê, bavê min ez di gel
xwe birim cihekî mişt gul û

darên bicûk,

darek bo min kirî, anî mal. Li
pişt dîwarî, ew cihê min diquta
û li ser digiriya,

gote min:- were babo vê darê
biçînîn. Me dar çand, li
bilindahiya bejna min bû.

Bavê min ji min pirsî: -Keça
min, tu dizanî navê vê dara
ciwançiyê?

Min nave dare nizanîbû, ji
lewma bersiva min na bû. Wî
got: - ji vê dare re dibêjin dara
çinarê.

Tu çendî hay jê hebî, dê bilind
bibe, dê ji te mezintir lê hêt.

Rojane, demê yariya min li
binê dare, Min ax di nav tiliyên
xwe re berdide,

Stran û yadgaran, xwe li min
vedihûnan, paşî min av dida.
Dar mezin bû,

Di bin sîbera wê de, min
dixwand.

Ez mezin bûm.

Xewn min dîtî û.... çi caran
nikarim wan rojan jibîr
bikem...

3-19-07

Boston